

Antopäivä: 20.8.2026	Voimaantulopäivä: 20.8.2026	Voimassa: Toistaiseksi
Lainsäädäntö, johon ohje perustuu: (EU) N:o 1178/2011 nk. lentomiehistöasetus 10 artikla Sotilaspalveluksen aikana hankittujen lentolupakirjojen hyväksyminen, FCL.110.A, FCL.210.A		
Muutostiedot: Korvaa raportin "FINNISH TRANSPORT SAFETY AGENCY MILITARY SERVICES CREDIT REPORT FOR AEROPLANES" kappaleen 3 sekä kappaleen 8 taulukon "Reserve military pilot" -rivin. Lisäksi korvaa 7.1.1. seuraavasti: The applicant holds military pilot certificate. Lisätty kevyiden ilma-alusten lupakirja LAPL(A) uutena hyväksymisenä. Tämän raportin voimaantulopäivää ennen aloitettu siviilikoulutus voidaan toteuttaa aiemman sotilashyväksymysraportin mukaisesti loppuun.		

Ilmavoimien lentoreserviupseerikurssin sotilashyväksymysraportti - LAPL(A) ja PPL(A)

Sisällys

Johdanto ja rajaukset	1
1 Sotilashyväksymysraportin valmistelu	2
2 Hyvitettävä sotilaskoulutus	2
3 Koulutuksen antaminen ja lupakirjahakemuksen toimittaminen	3
4 Lupakirjan rajoittaminen	4
5 Liitteet ja lisätiedot	4
Liite 1 Ilmavoimien antama ilmailukoulutus lentoreserviupseerikurssilla	5

Johdanto ja rajaukset

Koulutus Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen lentoupseeriksi alkaa varusmiespalveluksessa Ilmavoimien lentoreserviupseerikurssilla. Lentoreserviupseerikurssin aikana annetaan laaja ja perusteellinen ilmailuteorian opetus. Lentoreserviupseerikurssiin sisältyy lentokoulutus Grob G115E -tyypillä sekä reserviupseerin varusmieskoulutus. Aiemmin koulutukseen käytettiin Valmet Vinka L-70 -tyyppejä. Käytössä olleet koulutusohjelmat ovat VN1 ja GO1. Lentoreserviupseerikurssin jälkeen on mahdollisuus hakea opiskelijaksi kadettikurssin eri ohjaajaopintosuunnille Ilmavoimiin, Maavoimiin tai Rajavartiolaitokselle.

Tässä raportissa hyvitetään asetuksen (EU) N:o 1178/2011, nk. lentomiehistöasetus, kohdan FCL.110.A tai FCL.210.A lentokoulutusvaatimuksia kevyiden ilma-alusten lupakirjaa LAPL(A) ja yksityislentäjän PPL(A) lupakirjaa varten. SEP(land)-luokkakelpuutuskoulutus toteutetaan siviilikoulutuksen yhteydessä. Tällä raportilla ei anneta muuta hyväksyntää muihin lupakirjoihin tai kelpuutuksiin. Sotilashyväksymysraporttia käytettäessä ei voi yhdistää muita lentomiehistöasetuksen koulutushyväksyntäsi.

Lentomiehistöasetuksen 10 artikla mahdollistaa sotilaspalveluksen aikana hankittujen lentolupakirjojen hyvityksen. Hyvitysraportin mukaisten hyvityksien lisäksi lupakirjahakijan tulee täyttää kaikki lentomiehistöasetuksen vaatimukset LAPL(A) tai PPL(A) lupakirjan myöntämiseksi.

1 Sotilashyvitysraportin valmistelu

Lentomiehistöasetuksen 10 artiklan alakohdan 2 mukaisesti sotilaspalveluksessa hankitut tiedot, kokemukset ja taidot on hyvitetävä Lentomiehistöasetuksen liitteen I asiaankuuluvista vaatimuksista niiden tietojen mukaisesti, jotka esitetään jäsenvaltion Euroopan Unionin lentoturvallisuusvirastoa (EASA) konsultoiden laatimassa hyvitysraportissa.

Ilmavoimat ja Traficom ovat valmistaneet tämän raportin yhteistyössä. Traficom on konsultoinut EASAA ennen raportin julkaisua (FCL@easa.europa.eu).

Mikäli Ilmavoimien lentoreserviupseerikurssin koulutuksen sisällössä tai toteuttamistavassa tapahtuu muutoksia, Ilmavoimien on ilmoitettava niistä Traficomille viipymättä. Tämän hyvitysraportin käyttö on sallittua vasta kun muutokset on hyväksytty Traficomin toimesta.

2 Hyvitettävä sotilaskoulutus

Lentomiehistöasetuksen 10 artiklan alakohdan 3 mukaisesti hyvitysraportissa on:

a) esitettävä kansalliset vaatimukset, joiden perusteella sotilasilmailun lupakirjat, kelpuutukset, todistukset, valtuutukset ja/tai kelpoisuudet on myönnetty.

Reservin sotilaslentäjän koulutus (lentoreserviupseerikurssi) annetaan Ilmasotakoulussa nykyisin Grob G115 kalustolla, EASA TCDS NO. EASA.A.364. Koulutuksen päätyttyä myönnetään reservin sotilaslentäjän todistus.

b) kuvattava lentäjille myönnettyjen oikeuksien laajuus;

Reservin sotilaslentäjän todistuksella ja sotilaslentokoulutuksen aikana hankitulla lentokoneella suoritettulla lentokokemuksella on mahdollisuus saada hyvityksiä PPL lupakirjaan, hyväksytyn (ATO) tai ilmoituksenvaraisen (DTO) koulutusorganisaation määrittelemän siviililentokoulutuksen jälkeen. Lentokokemus tositetaan lentopäiväkirjalla tai vastaavalla dokumentilla.

c) ilmoitettava, mistä liitteen I vaatimuksista hyvitys on määrä antaa;

Liitteen I vaatimus	Hyvitys
FCL.110.A LAPL(A) - Kokemusvaatimukset ja hyvittäminen a) LAPL(A)-lupakirjan hakijan on oltava saanut lentokoneilla tai TMG-moottoripurjelentokoneilla vähintään 30 tuntia lentokoulutusta , johon on kuulunut vähintään: 1) 15 tuntia koululentoja opettajan kanssa sen luokan lentokoneella, jolla lentokoe suoritetaan; 2) 6 tuntia valvottua yksinlentoaikaa, johon on kuulunut vähintään 3 tuntia yksinmatkalentoa siten, että ainakin yksi matkalennoista on vähintään 150 kilometrin (80 NM) pituinen ja sisältää yhden laskun pysähtymiseen asti muulle kuin lähtölentopaikalle.	Reservin sotilaslentäjän todistuksen omaavalle henkilölle hyvitetään sotilaslentokoulutuksestaan lentoaika ilma-aluksella täysimääräisenä siten, että lisätään 5 min rullausaikaa jokaiseen sotilaslentäjän lentopäiväkirjan ilma-ajan mukaisesti tehtyyn kirjaukseen. Hyvitys ei saa sisältää FCL.110.A a kohdan 2 alakohdan vaatimuksia.

FCL.210.A PPL(A) – Kokemusvaatimukset ja hyvittäminen a) PPL(A)-lupakirjan hakijan on oltava saanut lentokoulutusta lentokoneilla vähintään 45 tuntia, joista 5 tuntia saa olla suoritettu simulaatiokoulutuslaitteella (FSTD), mukaan lukien vähintään: 1) 25 tuntia koululentoja opettajan kanssa, ja 2) 10 tuntia valvottua yksinlentoaikaa, mukaan lukien vähintään 5 tuntia yksinmatkalentoa siten, että ainakin yksi matkalento on vähintään 270 kilometrin (150 NM) pituinen ja sisältää laskut pysähtymiseen asti kahdelle lentopaikalle, jotka eivät ole samoja kuin lähtölentopaikka.	Reservin sotilaslentäjän todistuksen omaavalle henkilölle hyvitetään sotilaslentokoulutuksestaan lentoaika ilma-aluksella täysimääräisenä siten, että lisätään 5 min rullausaikaa jokaiseen sotilaslentäjän lentopäiväkirjan ilma-ajan mukaisesti tehtyyn kirjaukseen. Hyvitys ei saa sisältää FCL.210.A a kohdan 2 alakohdan vaatimuksia.
--	---

3 Koulutuksen antaminen ja lupakirjahakemuksen toimittaminen

Koulutusorganisaation tulee suorittaa arviointilento ennen hyvityksen laatimista. Arviointilennon tulee kattaa kaikki LAPL(A) tai PPL(A) lentokoeohjelman kohdat.

Koulutusorganisaatio (ATO/DTO) määrittelee annettavat hyvitykset arviointilennon ja hakijan kirjallisesti esittämän lentokokemuksen perusteella, jonka hän on suorittanut sotilaspalveluksen aikana. Organisaation tulee määrittää annettava hyvitys omien prosessiensa mukaisesti. Oppilaalle myönnetty hyvitykset esitetään koulutusorganisaation (ATO/DTO) lentokoulutuksesta antamassa todistuksessa.

Lentomiehistöasetuksen 10 artiklan alakohdan 1 mukaisesti sotilaslentäjän lupakirjan haltijoiden on osan FCL lupakirjan saadakseen esitettävä hakemus sille jäsenvaltiolle, jossa sotilaspalvelus suoritettiin. Tähän hyvitysraporttiin perustuvat lupakirjahakemukset osoitetaan Liikenne- ja viestintävirastolle (Traficom, CAA Finland).

Hakijalla tulee olla lupakirjaluokkaa vastaavat ja voimassa olevat

- lääketieteellinen kelpoisuustodistus
- hyväksytysti suoritettut ja lupakirjan myöntämistä varten voimassa olevat viranomaisen LAPL(A)-, PPL(A)-, CPL(A)-, tai ATPL(A) teoriakokeet, hyvitetävästä lupakirjaluokasta riippuen.
- lentokoe

Lupakirjahakemuksen liitteenä toimitetaan:

- Reservin sotilaslentäjän todistus
- Dokumentaatio arviointilennosta
- ATO/DTO:n myöntämä LAPL(A)-, PPL(A)-, CPL(A)- tai ATPL(A)-teoriakoulutustodistus
- ATO/DTO:n myöntämä lentokoulutustodistus, johon on merkitty myös edellä mainitut hyvitykset
- Tositteet lentokokemuksesta, esimerkiksi lentopäiväkirjat
- Tarvittaessa todistus kielitaitokokeesta lentomiehistöasetuksen kohdan FCL.055 ja määräyksen PEL M2-92 mukaan

Siviilikoulutustodistusten tulee täyttää Traficomien soveltamisohjeen vaatimukset (SO.ILMA.PEL Soveltamisohje lentäjien koulutustodistuksesta).

4 Lupakirjan rajoittaminen

Lentomiehistöasetuksen 10 artiklan alakohdan 3 mukaisesti hyvitysraportissa on:

d) ilmoitettava mahdollisista rajoituksista, jotka on sisällytettävä osan FCL lupakirjoihin, ja mahdollisista vaatimuksista, joita lentäjien on noudatettava näiden rajoitusten poistamiseksi;

Lupakirjaan ei aseteta rajoituksia.

5 Liitteet ja lisätiedot

Lentomiehistöasetuksen 10 artiklan alakohdan 3 mukaisesti hyvitysraportissa on:

e) oltava mukana jäljennökset kaikista asiakirjoista, joita tarvitaan edellä mainittujen seikkojen osoittamiseen, sekä jäljennökset asiaan kuuluvista kansallisista vaatimuksista ja menettelyistä.

Kuvaus lentoreserviupseerikurssista <https://intti.fi/lentajat/sotilaslentajaksi>.

Grob G115 TCDS: <https://www.easa.europa.eu/en/document-library/type-certificates/aircraft-cs-25-cs-22-cs-23-cs-vla-cs-lsa/easaa364-grob-g-115>.

Liitteessä 1 Ilmavoimien antama ilmailukoulutus lentoreserviupseerikurssilla.

Lisätietoja tästä hyvitysraportista antaa Lupakirjat ja liikennelääketiede -yksikkö:

<https://www.traficom.fi/fi/yhteystiedot/asiakaspalvelu/ilmailun-asiakaspalvelu>

Jani Kosonen
Lupakirjat ja liikennelääketiede

Liite 1 Ilmavoimien antama ilmailukoulutus lentoreserviupseerikurssilla

1. Yleistä

Asiakirja kuvaa tiivistetysti Ilmavoimien lentoreserviupseerikurssin ilmailukoulutuksen. Lentoreserviupseerikurssin läpäisseele myönnetään reservin sotilaslentäjän todistus, jonka perusteella hakijalla on mahdollisuus hakea hyvitystä siviililupakirjaan vaaditusta kokemusvaatimuksesta Traficomien hyväksymysraportin mukaisesti.

2. Teoriakoulutus

Kurssiin kuuluu Traficomien hyväksymän koulutusorganisaation toteuttamat PPL-teoriat. PPL-teorioiden lisäksi kurssilla annetaan teoriakoulutusta seuraavasti:

- Go-kaluston tyyppikurssi
- Lentolajikohtaiset oppitunnit ennen kunkin lentolajin lentokoulutuksen aloittamista. Lentolajikohtaisiin oppitunteihin kuuluu keskeisimmät suoritusperiaatteet ja huomioitavat asiat.
- Sotilasilmailun määräykset
 - vaikuttavat sotilasilmailumääräykset
- Kalusto- ja lentopaikkakohtainen ohjeistus
 - GO-kaluston SOM,
 - In Flight Guide

3. Lentokoulutus

Lentokoulutus toteutetaan Grob G115E -kalustolla (GO-kalusto) ja aiemmin L-70 Vinka -kalustolla (VN-kalusto) kulloinkin voimassa olleen lentokoulutusohjelman mukaisesti. Koulutus sisältää lentoja oikealla koneella ja simulaattorilla.

Lentokoulutusohjelmien lentotuntimäärä oikealla koneella ovat noin 35 flh. GO-kalustoon siirtymisen yhteydessä GO-kaluston käytettävyyshaasteiden johdosta joillakin ikäluokilla lentotuntimäärät oikealla koneella jäivät normaalia alhaisemmiksi. Tätä paikattiin lisätyllä simulaattorikoulutuksella.

VN-simulaattorikoulutus sisälsi noin 11 lentotuntiin. GO-kalustoon siirtymisen yhteydessä simulaattorikoulutusta tehostettiin ja GO-lentokoulutusohjelma sisältää simulaattorilla noin 23 lentotuntia.

GO-simulaattorit ovat myös merkittävästi kehittyneempiä verrattuna aikaisempiin VN-simulaattoreihin. VN-simulaattoreilla kyettiin pääasiallisesti kouluttamaan tyyppi- ja mittarilentoa, kun GO-simulaattorit mahdollistavat myös suunnistus-, taito- ja osastolentojen koulutuksen.

Jokaiselle lennolle on määritelty valmistautumistehtävä, jonka oppilas valmistelee ennen lentotehtävänantotilaisuutta. Valmistautumistehtävät ovat usein aikaa vaativia ja oppilaan tulee tutustua niihin jo edellisinä päivinä ja tehdä valmistelut ennakoon.

Lentokoulutusohjelma jakautuu eri lentolajeihin. Koulutus aloitetaan tyyppilentokoulutuksella ja lentotaidon ollessa riittävällä tasolla siirrytään asteittain vaativampiin, suunnistus-, mittari-, taito- ja osastolentolajeihin.

A. Tyypilentokoulutus

Tyypilentokoulutus muodostaa noin 45% kurssilla lennettävistä lennoista. Koulutus aloitetaan nousujen, liukujen, keskikaartojen ja laskukierrosten harjoittelulla edeten jyrkkiin kaartoihin (60-astetta) ja harjoituspakkolaskuihin erilaisissa tilanteissa. Tyypilentokoulutuksen päätteeksi toteutetaan tyypitarkastuslento, jonka läpäisy on edellytys yksin lentämiselle ja koulutuksen jatkamiselle.

B. Suunnistuslentokoulutus

Suunnistuslentokoulutus muodostaa noin 20% kurssin lennoista. Lentokorkeutena käytetään 500ft esteistä. Lennoilla koulutetaan aluksi reittiviivaan ja aikamittakaavan käyttö sekä suunnistus ilman reittiviivaa. Lopuksi reitit lennetään Time-Over-Target -menetelmällä, jossa määritetyllä kohteella tulee olla täsmällisesti.

C. Mittarilentokoulutus

Mittarilentokoulutus muodostaa noin 15% kurssin lennoista. Lennoilla koulutetaan perusmittarilennon lisäksi jyrkät kaarrot, sakkaukset ja epätavallisista lentotiloista oikaisut. Mittarilähestymisissä painopiste on ILS- ja RNP-lähestymisissä.

D. Taito- ja osastolentokoulutus

Taito- ja osastolentokoulutus muodostaa noin 20% kurssin lennoista. Osastolentokoulutus on aloitettu aikaisemmin vasta lentoreserviupseerikurssin jälkeen, mutta nykyisin osastolentokoulutus aloitetaan tässä vaiheessa. Taitolentokoulutuksessa koulutetaan heiluri, selkälento, silmukka, tynnyri, vaakakierre, kuubalainen ja silmälasit.